

այնպիսի մի հակառակորդ, ինչպիսին է մեր-
կացնող հրապարակախոսութիւնը, որ ինքը
պիտի իրան պաշտպանէ, պիտի ապրէ, ինչ-
պէս ասում են, իր սեփական հիւթերով: Այդ-
պիսի մամուլի համար կայ փրկութեան, յաղ-
թանակի մի միակ ճանապարհ. դա այն է, որ
նրան աջակից հանդիսանան ժողովրդական
խաւերը, այն իրաւագուրդ, հարստանալով
տարբերել, որոնք մերկացնող մամուլի հոգ-
սերի գլխաւոր, էական առարկան են:
Սրանք, այս տարբերը, պիտի աջակցեն
իրանց անձնուէր մամուլին, պիտի ոյժ
տան նրան անկաս ու ապահով դիրք
ստեղծելու: Այն ժամանակ միայն մերկացնող
ուղղութիւնը կը դառնայ, որ ոյժ, որ սար-
սափելի կը լինէր հարստահարողներ ու կե-
ղերջներ համար: Դժբախտաբար, մասսա-
ները դեռ չունեն այդ գիտակցութիւնը: Եւ
այդ նրանց դժբախտութիւնն է, որովհետեւ ա-
րեւմտ-բլոկները գնով հաց աշխատող մարդ-
կութեան համար միայն դժբախտութիւն կա-
րող է լինել այն, որ կենդանի, առողջ, նոյն
խիւ ճարտակալած է մնում այն մամուլը, որ
բուրժուական սրբութիւններն է շօյում: Գա-
լով այժմ այն հարցին, որ մեղաւն ունի և իր
հակառակ կողմը, որ մերկացնող հրապարա-
կախոսութիւնը շատ անգամ է խաբուում, շատ
անգամ է միակողմանիութեան մէջ ընկնում,—
մենք այդ էլ ընդունում ենք, բայց չենք հա-
մարում մեծ պակասութիւն: Ամենօրեայ տար-
կուսի մէջ կարող են լինել թուլութիւններ, ոչ-
հասկալի սխալներ: Գլխաւորը ընդհանուր ու-
զին է, որ օրը վրա կատարած դրոժի մարդ-
ջութիւնն է: Մասնաւոր գէտները, պակասու-
թիւնները կարելի է շտկել, ճշմարտութիւնը
միշտ հնարաւոր է վերականգնել: Աւելացնում
ենք և այն, որ այս թուլութիւնների բանակը
հնար եղանակներ չափ պակասեցնելու միջոցը
խմբագրութեան ձեռքումն է: Մերկացնող հրա-
պարակախոսութիւնն էլ ունի իր պարտաւո-
րութիւնները, այն սահմանները, որոնցից
անցնելը թրջալորած չէ: Գլխաւորը, կրկնում
ենք, այդ չէ: Գլխաւոր հանգամանքը այն է,
որ շեշտում է առաւել աշխատակիցը:

Հասարակ ընկերացող—ասում է նա—մի անտար-
արքանով է վերաբերվում տպագրական խօսքին:
Կո գնում է խմբագրական ինչպէս քանակային մօտ,
և միայն շատ փչացած տարր կարող է մոյլ տալ
իրան անկ խոսքին անցնողութիւն:

Ան թէ ինչն է ամենակատար, բարձր,
իրեւալականը տպագրական խօսքի համար: Այդ
տուր կոչումն էլ պէտք է պահել-պահպանել,
արդարացի, չը խնայելով ոչ նիւթական
գրկանքներ, ոչ կոխ ու ներդրութիւն: Ազնիւ,
անկաշառ խօսքը, ունենալով ժողովրդական
մասսայի մէջ այդպիսի համարում, կարող է
հրաշքներ գործել:

ՀԱՅՈՑ ԹԱՍՏՈՆ

Հայոց դրամատիկական ընկերութեան խում-
բը իր վերջին երեկոյեան ներկայացումը ստեղծ
երեքշաբթի, փետրվարի 5-ին, ի նպատակ ա-
Տէր-Դանիէլի, որ ընտրել էր իր բեմնափե-
սին «Հաբատաճարկած Առաքելութիւն» մի բո-
լորովին անյայտ «դրամա» կոչված պիեսա,
հեղինակութիւն ունի Արթուրի, նոյնպէս ան-
յայտ գրողի: Եւ միայն այնպիսի միայնակ
Յարգելի դերասանը այս անգամ թող ներէ
մեզ նկատել, կատարել էր վերին աստիճանի
անաջող ընտրութիւն, եթէ միայն այդ ընտ-
րութիւնը իրան է պատկանում և ոչ վարչու-
թեան կամ բեմաւորի, որի անունը, ի դէպ է
ասել, չը գիտենք ինչ պատճառով, հանված
էր այս անգամ ծրագրի միջոց: Որքան աւելի
լաւ կը լինէր, եթէ պ. Տէր-Դանիէլն իր բե-
մնափայլ ընտրած լինէր Սուրբաշենի պիես-
ները մէկը, ուր նա ունի իր ամպլուան. նա
հասարակութեան աւելի մեծ հանդեր պատճա-
ռած կը լինէր, և ստիպված չէր լինի նա
լսել մի անմիտ և անբովանդակ պիեսա, վերջ-
րած XVIII դարի ֆրանսիական կեանքից,
որն ամենայն իրաւամբ կարելի էր անունել
մէջբերման և ոչ դրամա: Յանկութիւնը ան-
պատճառ տալ նորութիւն, շատ անգամ ֆլա-
սում է միայն գործին: Որքան էլ Տէր-Դանի-
թեան և ու. Սիրանոյշ հմտութեամբ խաղա-
ցին իրանց դերերը, որքան էլ Պետրոսեան,
Արեւեան, Աւետեան և Յարութիւնեան աշխա-
տեցին փրկել պիեսան, բայց դարձեալ հասա-
րակութիւնը շարունակ կրկնում էր. «Ինչի
համար են ընտրել այս պիեսան»:

Հարկաւ, պիեսայի անաջողութիւնը չէր կա-
րող արգելել, որ հասարակութիւնը չը վար-
ձաորէ բուն ծափահարութիւններով և ըն-
ժաններով իր սիրեցեալ դերասանին, որ գիտէ

նոյն իսկ անպէտք պիեսաներում ցոյց տալ իր
կոմիքական տաղանդը:

Այսօր, ցերեկվայ ժամը 12½-ին, լինելու է
խմբի վերջին ներկայացումը, ի նպատակ խմբի
երեսօտարդ ոյժերի: Տալու են «Երեւանի
երկրորդ» ողբերգութիւնը, հայ պատմական
կեանքից, հեղինակութիւն Ս. Հէրմաննի:
Անհրաժեշտ է խրախուսել հայ բեմի երիտա-
սարդ ոյժերին և մենք թոյլ ենք տալիս մեզ
այսօր ցատկութիւն ասելու դրամատիկական
ընկերութեան այդ երիտասարդ ոյժերին, և իր
բարեկամ խրախուսանքը ցոյց տալու նրան,
որպէս զի նրանք վերադառնան առաջնիւյթ
սեպտեմբերին աւելի մեծ եռանդով և սիրով
ծառայելու մայրենի բեմի բարգաւաճմանը:

Հ. Ա.

ԲԱՆՈՒԻ ԹԱՍՏՈՆԱԿԱՆ ՍԷՁՈՒՆ

Կայացաւ նորից երեք ներկայացում և մի
կոնցերտ: Խաղացած պիեսները նոր էին, մէկը
բոլորովին նոր, դեռ չը խաղացված: Այդ վեր-
ջինը պ. Թառայեանի «Թագնաւ կայծեր»-ն
էր: Այդ ներկայացման ոչ միայն թատրոնը
ծալէ ի ծայր լինէր էր, չը նայած գնորդ բա-
ւական թանգ լինելուն, այլ և հարեւարաւոր
մարդիկ տոմսակ չը գտնելու պատճառով յետ
դարձան թատրոնից: Ներկայացումը հետաքրքրի
դարձնող պատճառները կարծում ենք հետեւեալ
հանգամանքներն էին. նախ այն, որ յայտա-
բարած էր թէ պիեսի նիւթը «տեղական
կեանքից» է, երկրորդ մասնակցող սիրողների
անունները, յետոյ պ. Թառայեանի մեծ ծանո-
թութիւնը Բագուի մէջ և վերջապէս Թիֆլիսից
Յ. Արեւեանի և վարդուց ընկերութեան դերասան
պ. Թառայեանի մասնակցութիւնը...

«Թագնաւ կայծեր» պիեսը այս սեզոնում
խաղացվեց և Թիֆլիսում, ուստի դրա մասին
աւելորդ ենք համարում խօսել:

Խաղի կողմից ոչ միայն աշող էին դերա-
սաններ Արեւեան և Թառայեան, այլ և մաս-
նակցող բոլոր սիրողները, մասնաւորապէս Ս. Թա-
ռայեան, որ առաջին անգամ էր բեմ գուրս
դալին Հեղինէի պատմականատու դերում:
Ինչպէս երեւում էր, յարգելի տիկինը լաւ չէ
տիրապետում մայրենի լեզուին, բայց նրա մի
բանի աչքի ընկնող սխալները Հեղինէի տի-
պին աւելի օգնում և եթէ կարելի է ասել
կատարեալ էին գարձում: Տիկինը ունի շատ
գեղեցիկ բեմական արտաքին: Ցանկալի է, որ
այդ վերջին անգամ չը լինի: Շատ լաւ էին
տիկին Բուրապեան և տիկին Պապոյեանը, այս
վերջինը նոյնպէս առաջին անգամն է երեւում
մեր բեմի վրա:

Թէ դերաստանները և թէ մասնաւոր հե-
ղինէի ու դերասան Արեւեան ընդունվեցին
մեծ ծափահարութիւններով և վերնաշրջանը դոյ-
նալով թղթի անձրե տեղաց նրանց գլխին:

Հետեւեալ օրը, մասնակցութեամբ Թիֆլիսից
հիւր եկած օր. Թիֆլիսեանի և պ. Արեւեանի,
կայացաւ մի ուրիշ ներկայացում. խաղում էին
Իրանի «Նօրա» Մենք կարծում ենք, որ նոյնա-
նման պիեսները չէ կարելի խաղալ միջակ սիրող-
ների ոյժերով, այն էլ շուտօրոյթով պատրաստ-
ված: Եթէ աչքի առաջ չունենանք օր. Թիֆլի-
սեանի մի երկու աշող մոմենտները, ոչ պիտի
և ոչ խաղը տալուութիւն չը գործեցին:

Հետեւեալ երկրորդ ներկայացումը պ. Արե-
ւեանի մասնակցութեամբ եղաւ պ. Մանուէ-
րեանի «Ներկայ թագնաւ»: Այդ պիեսը
առաջին անգամ տեսանք անցեալ տարի,
և եթէ չենք սխալվում, առանց փոփոխու-
թեան կրկնվեց և այժմ: Մեր կարծիքը այդ
պիեսի մասին կը մնայ նոյնը: Եթէ պիեսի հերոսը
լինէր հայ վիպասան, հայ հրապարակախօս, հայ
դերասան, վերջապէս հայ բանաստեղծ, մենք
կընդունէինք, որ նա իր հաջերիքում չը գա-
հատվեց, բայց ընդունակ հայ նկարիչ, հայ
երաժիշտը այնքան է հայ, որքան օտարազգի:
Գեղարուեստի երկու բովանդակ. նկարչութիւնը
և մուզիկան հայրենիք չունեն, լեզու չունեն
նրանց ամեն տեղ հասկանում և գնահատում
են: Պիեսը ունի և ուրիշ մանր մոտեր պակա-
սութիւններ, բայց ամենագլխաւորը մեր կար-
ծիքով, այդ էր, որ ասացինք:

Ինչ վերաբերում է բեմական տեխնիկային,
անպայման պ. Մանուէրեան աւելի լաւ է ծա-
նօթ բեմին. ահա թէ ինչու համար պ. Մանուէ-
րեանի պիեսում ներքին կոխը, դրաման աւե-
լի սասնում է և հետևողականութիւն ունի, քան
պ. Թառայեանի պիեսայումն է նկատվում:

Պ. Արեւեանի մասնակցութիւնը այս պիե-
սում աւելի օգնեց պիեսի աշողութեան: Կուրբի
դանիւրը լինէր էր հասարակութեամբ, որը մեծ
ուշադրութեամբ էր հետևում պիեսին:

Երկար անաշող փորձերից յետոյ «Թագնաւ
կայծեր» և «Ներկայ թագնաւ» կարելի է սե-
ղօնի ամենաաշող ներկայացումները հաշվել թէ
հասցիքի և թէ խաղի կողմից, մասնաւորապէս
երկուսն էլ նորութիւններ էին:

Թատերասեր

ՆԵՐԿԵՆ ԼՈՒՐԵՐ

Էջ մի աս ից մեզ հաղորդում են ստոյգ աղ-
բերից, որ Ամենայն Հայոց Վեհափառ Կաթու-
ղիկոսը փետրվարի 2-ին՝ շրջաբերական հե-
ռագրով պատուիրել է բոլոր թեմակալ առաջ-
նորդներին, որ Ռուսաստանի բոլոր հայ եկե-
ղեցիներում մաղթանքներ կատարվեն պատե-
րազմի աշող ելքի համար:

Փետրվարի 3-ին կայացաւ Թիֆլիսի դու-
մայի նիստը: Նիստից առաջ կատարվեց մաղ-
թանք Հեռու Արեւելքում պատերազմող ռուսաց
զորքերի զենքի աշողութեան համար: Մաղ-
թանքից յետոյ քաղաքային և ճանաւորների
պահանջով երեքեկ խումբը երեք անգամ եր-
գեց «Боже, Царя храни» հիմնը, որը իւրա-
քանիշը անգամ ծածկվում էր բուն ծախա-
հարութեամբ և ուրաներով: Այնուհետեւ զբաղ-
վեցին նիստին առաջարկված հերթական հար-
ցերով: Ամենից առաջ քննվեց քաղաքային
վարչութեան առաջարկը, որը վերաբերում էր
1) 15,000 բուրլի յատկացնելու պատերազմի
զաշտում վերաւորվածներին և սպանվածների
ընտանիքների պահանջման, 2) 1000 բուրլի
յատկացնել Թիֆլիսից պատերազմի զաշտը
գնացող զինուորներին հիւրասիրելու համար և
3) բաց անել ստորագրութիւն յօդուտ պատե-
րազմի դաշտում վերաւորվածներին: Այդ առա-
ջարկները միաձայն ընդունվեցին: Այնուհետեւ
գիմեցին ուղարկել չորրորդ անգամի ընտրու-
թեան: Ընտրվեց 46 ձայնով 15-ի դէմ իշ-
խան Ն. Արզուման-Ներկայաբարդով:

Երեքշաբթի, փետրվարի 3-ին, երեկոյեան
գնացքով դէպի Հեռաւոր Արեւելք ուղևորվեց
հրապարակախօս Գեղի նորակազմ բառախօսը:
Թիֆլիսի կայարանը հաւաքվել էր անազին
բազմութիւն բարի ճանապարհ մաղթելու ա-
րեւան զաշտը գնացողներին: Բոլոր գիմաղկա-
ների և բեմական զարդերի անհերք իրանց
նուագայնեցում գնացել էին ուղևորները հայ-
րենիքի պաշտպաններին:

«КАВКАЗ»-ը տպել է հետեւեալ հեռագիրը Բա-
գուից «Այսօր, փետրվարի 3-ին, ցերեկվայ ժո-
տմը 2-ին առաւական գէտը յայտնութիւն
տալու համար հայ հոգեւորականութեան նախա-
պէս նշանակած մաղթանքից յետոյ, երբ ամ-
բող պարագայերը ծածկված էր աղօթողներով
հիմնը աճելու ժամանակ և երբ թափոն սկը-
սեց շարժվել փողոցով, դրօշակները ձեռքերին
և «ուրա»-ի ձայններով ամբարի մէջ մի ուսում
նետվեց, որը պայթեց և մի քանի մարդկանց
վերաւորեց: Սկզբում է դատաւարական քնն-
նութիւն:

Ն. Կ. Միխայլովիկ թաղման մասին «Русск.
Вѣд.» լրագրին Պետերբուրգից տեղեփօնով
հաղորդում են հետեւեալը. «Այսօր տեղի ունե-
ցաւ Ն. Կ. Միխայլովիկ թաղումը: Ոչ միայն
Ապառ-Պրեզիդենտի փողը եկեղեցին, այլ և
նրա մօտ գտնվող հրապարակը լցված էր վա-
րժամ վախճանված գրականագէտի ընթեր-
ցողներով և համակողմանիներով: 150-ից ոչ պա-
կա պատկեր կային Պատկերի վրա եղած
մակագրութիւնները ընտրվում են հանգու-
ցեալի պայծառ անձնաւորութիւնը և նրա հա-
սարակական ու գրականական արդիւնաւէտ
գործունէութիւնը: Միխայլովիկ զաւազը ե-
կեղեցուց մինչև գերեզմանատուն, այսինքն մի
քանի վերաւ տարածութեան վրա տանում էին
ուսանողները իրանց ուսերի վրա: Հասարա-
կութեան մէջ մի ինքնատեղեւ երեքեկ խումբ
կազմվեց, որը երանում էր թաղման երգեր:
Թաղման ներկայ էին Պետերբուրգում գտնվող
բոլոր գրողները: Գերեզմանի վրա առաջինը
խօսեց քանաքան, ապա խօսեցին Կորյուշի, Կե-
լէնի, Էյզը և մի բոլիշ ուսանողներ: Սեմէվսկին
մի տար ճառ արաւասանց: Ապա կարդաց-
վեցին մի քանի բանաստեղծութիւններ: Մեծ
տպաւորութիւն գործեց մասնաւոր մի արհես-
տաւորի ճառը, որը 7 հազար վերստ հեռա-
ւորութիւնից եկել էր Պետերբուրգ:

Այսօր, հինգշաբթի, փետրվարի 5-ին, ցե-
րեկվայ ժամը 1-ին՝ Կաշկետի ս. Գեորգի եկե-
ղեցում հոգեհանգիստ կրկնատարվի Նիկոլայ Կոս-
տանտինովի Միխայլովիկ համար, որի մասին
«Ноб. Обозрѣніе»-ի խմբագրութիւնը յայտ-

նում է ի գիտութիւն ծանօթներին և հան-
գուցեալի տաղանդը յարգողներին:

Մօտ օրերս Թիֆլիսի նահանգի գործարան-
ների ընդհանուր տեսուչը մի շրջաբերական
ուղարկեց իր իրաւասութեան տակ գտնված
բոլոր արհեստագործական հիմնարկութիւննե-
րին ու գործարաններին, որով յայտնում էր,
թէ 1903 թ-ի, յունիս 2-ի նոր օրէնսդրու-
թիւնը տարածվում է և նրանց վրա: Այդ օ-
րէնսդրութիւնը, ինչպէս արդէն «Մշակի»
յունվարի համարներից մէկում պիտի էլնը,
վերաբերում է դժբաղդ գէպերից փասված
գործաւորների վարձատրութեան հարցին:

Թիֆլիսի առաջին ապաստարանի կառավար-
չի գեկուցումից մենք քաղում ենք հետեւեալը.
«Անցեալ 1903 թ-ին, Թիֆլիսի քաղաքային
առաջին ապաստարանը յաճախել են 30,678
հոգի, որոնցից 27,731 հոգի աղամարդիկ են
խիւ 2,947 հոգի կին: Ըստ աղբյուրից ըս-
տանվում են հետեւեալ կերպով. ուսանող 11,124
տղամարդ, 1,575 կին, հայեր՝ 11,575 տղա-
մարդ և 650 կին, վրացիներ՝ 3,901 տղամարդ,
566 կին, թուրքեր՝ 377 տղամարդ, գերմանա-
ցիներ 92 տղամարդ, 153 կին, լէհեր՝ 604 տղ-
դամարդ և ալագզիներ՝ 38 տղամարդ և 3
կին: Հիւանդների թիւն է եղել 876 տղամարդ
և 127 կին: Ամենից շատ յաճախողներ եղել են
մշակները, որոնց թիւն է 16,160 հոգի, գոր-
ծիւտ անընդունակները—5,505 հոգի (3,949
տղամարդ և 1,556 կին) և ապաստանողները՝
4,105 հոգի (1964 տղամարդ և 1,141 կին):
Նոյն են ապաստարանում նաև ուսանողներ,
աշակերտներ, հաշտապաններ, ֆելզերներ,
նախկին դատաւորներ, տեխնիկներ և այլն:

Ինչպէս մենք արդէն հաղորդել էինք, հա-
ղորդակցութեան ճանապարհների միջնադրու-
թիւնը կարգադրութիւն էր արել այլ ևս որոշ
տեսակի տպագրութիւն չընդունել Բաղրախան
լինք այն կողմ եղած կայարաններն ուղարկե-
լու համար: Այժմ Անդրկովկասեան երկաթու-
գու վարչութիւնը ստացել է կարգադրութիւն
այն միջնադրի օգնականից՝ չորրորդ և հին-
գերորդ կատեգորիայի ապանքներ այլ ևս
չընդունել յիշված տեղերի համար:

Մայրաքաղաքի թերթերը հաղորդում են,
որ Պետերբուրգի վաճառականների ընկերու-
թեան ընտրականի յունվար 29-ի ժողովը
վճուկ է 500,000 ռ. նուրիշ հիւանդ և վերա-
ւոր գիտությունների կարիքների համար:

Չը նայելով, որ մամուլը սնդալար մասնա-
ցոյց է անում ձիաբարձի ծառայողների ան-
դուլութիւնը վազմանների տորմոններին անկար-
գութեան վրա, որոնց նետեանքն են լինում
դժբաղդութիւններ հասարակութեան հետ, բայց
և այնպէս Անոնիմ ընկերութիւնը շարունա-
կում է անուշադիր թողնել մամուլի արդարա-
ցի նկատողութիւնները և ինչ կարիք՝ առեւորդ
մեծ մասամբ լինում է հասարակութիւնը:
Փետրվարի 3-ին, Օրթոճալակի դատիվայր կոչ-
ված տեղում, որտեղից սկսվում է Օրթոճա-
լայի ձիաբարձը, ծառայողի անդուլութիւնից
ձիաբարձի տակ ընկաւ մի ծերունի, որը լինա-
ւոր զարգվեց. վնասվածքն իր կոյն տարան Մի-
քայելեան հիւանդանոց բժշկական օգնութիւն
հասցնելու, սակայն, ասում են, որ հաղիւ թէ
ապրի:

Թիֆլիսի համբարների վարչութիւնը հա-
ղորդում է արհեստանոցների և գործարաննե-
րի տներին, որ այլ ևս չընդունեն իրանց
մօտ աշխատելու իրեն վարպետներ և քար-
գանդի արհեստի մարդկանց, որոնք չունեն
համբարական վարչութիւնից ստացած ան-
հրաժեշտ վկայականներ:

ԿԱՄՍԻՑ մեզ գրում են. «Բարձրագոյն Մա-
նիֆեստով պատերազմ հրատարակվելու բօ-
ւղէից, քաղաքի փողոցներում, շուկաներում,
սրճարաններում կեանքն սկսեց եռալ. ամեն
դատաւորութիւնների եկեղեցիներում և աղօթա-
սանքում լցվում էր խառն ժողովուրդ՝ աղօթե-
լու համար ուսանական զենքի աշողութեան հա-
մար: Փետրվարի 1-ին երկաթուղու կայարա-
նում մի չը տեսնված կենդանութիւն էր տի-
րում: Պատերազմի դաշան ուղարկվեցին մօտ
500 զինուորներ և 8 օֆիցերներ, որոնք մի
մասը եկել էր Կաղզուսանից, Դերբենդեան
գնդից, իսկ միւս մասը տեղիւ 155-րդ հետեւեալ
կուրանեան գնդից: Կայարանում հաւաքվել էին
զինուորականները, ուստ, հայ-լուսաւորական
կաթօրիկ, և մասնաւորական հոգեւորականութիւնը
և անհամար ժողովուրդ: Օրհնութիւններին

մաղթանքներն յաջորդում էր ռուսական բարձրագույն «ուրան», զինուորական երաժշտական խմբերը մի քանի անգամ նուագեցին հիմնը։ Օֆիցերներին ճաշով հիւրասիրեց նախագահ պետը։ ճաշի ժամանակ լի ոգևորութեամբ խօսում էին գնացող օֆիցերները։ զանազակ երբորդ անգամ խիստ, գնացող շարժվեց, գնացող զինուորները սկսեցին երգել, իսկ ժողովուրդը տեղից չէր շարժվում, կարծես տեղն ու տեղը մեխվել էր և երկար նայում էր գնացողի ետևից։

ԵՐԵՎԱՆԻՅ մեկ գրում են. «Այսօր, ժամը 3-ին, ճաշից յետոյ, Հրապարակի ավերակ գտնվող «Դարադիմանք» կոչված տեղում, որը ընկած է Հրապարակի ավերակ յատկապէս ժայռերի տակ—պոկվեց մի անգամ քակր ջրաբաժանից և թափվեց Արարիկի եզրային երկու գոգի միջև, առաջացնելով բաւական փրկական ծածկեր։ Փրկածները տակից առայժմ դուրս են բերել մի քանիստ, որը ջարդ ու փշուր է եղած ոտերի մասում։ Ենթադրում են, որ փրկվածները տակ մնացել են 5 բանտերներ։ Պետական շարժանկում են։ Մանրամասնութիւնները յետոյ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԶԵՆՈՒՄ

Եւրոպական մամուլի կարծիքը։ Եւրոպական զանազան ազգերի մամուլի արտայայտած կարծիքները հետզհետեւ հասնում են մեզ։ Արեւմտեան Եւրոպայի հասարակական կարծիքը եւկի է արդէն, ըստ «НОВОСТИ» լրագրի, հետեւեալ կերպով արտայայտւում է։ 1) արեւմտեան Եւրոպական լրագրիչները ահապէս մեծամասնութիւնը պատասխանատուութիւնը խաղաղութեան եղծման համար պցում է Եւրոպայի վրա։ Անկուսկած է համարվում, որ Եւրոպայի անպատճառ կամեում էր պատերազմ և երկարատե քանակցութիւնները նրա կողմից կոմունիստ էին, որի նպատակն էր ժամանակ վատնելով զինաւորվելու համար։ 2) անպայման ցանկալի և անհրաժեշտ է համարվում, որ պատերազմը սահմանափակվի երկու կողմից կողմերի մէջ։ 3) գալով Ռուսաստանի կամ Եւրոպայի պատասխանատուութեան դիմումատեական յարաբերութիւնների խզման մասին, կարծիքները բաժանվել են։ Երբ մի կողմից, անգլիական լրագրիչներից շատերը, «Times»-ի հետ միասին, ապացուցանում են, որ խզման մէջ մեղաւոր է Ռուսաստանը, և ոչ Եւրոպայի, ցամաքային մամուլը ուրիշ կարծիք ունի։ Այդ հարցը չը պետք է շփոթել պատերազմի ընդհանուր պատասխանատուութեան հետ։ Եւրոպայի կարող էր պատերազմ ցանկանալ, բայց պետք է պատերազմ Ռուսաստանի պատասխանին և պատերազմ հրատարակել օրինական հիման վրա։ Որովհետեւ նա ընտրեց պրոպագանդան ուրիշ եղանակով, ուստի զբաղվում է բոլոր այն իրադրութիւններից և արտոնութիւններից, որոնք կցված են յարձակման ենթարկվող երկրի վիճակի հետ։ Այդպիսով, ցամաքային Եւրոպայի հասարակական կարծիքը Ռուսաստանի կողմն է։ Անգլիական լրագրիչները, որոնք արդարացնում են Եւրոպայի վրա զործողութեան եղանակը, հաստատում են, որ Եւրոպայի վրա զործողութեան յարաբերութիւնների խզման այն պատճառով, որ կորցրեց իր համբերութիւնը և ցանկութիւնը բանակցութիւնները շարունակելու համար։ 4) այն միտքը, թէ Հեռուոր-Արեւելքում կարող են բարդութիւններ առաջ գալ, հնարաւոր է համարվում մի քանի լրագրիչների կողմից, իբրեւ հեռուոր վտանգ։ Առաջին ժամանակներում պատերազմը կը սահմանափակվի, բայց նոյն իսկ այժմ մի քանի հիմքեր կան ենթադրելու, որ Անգլիայի և Միացեալ-Նահանգների չեզոքութիւնը որոշ աշտուրթիւն կունենայ։

Եւրոպայի մամուլի կարծիքը։ Եւրոպական զանազան ազգերի մամուլի արտայայտած կարծիքները հետզհետեւ հասնում են մեզ։ Արեւմտեան Եւրոպայի հասարակական կարծիքը եւկի է արդէն, ըստ «НОВОСТИ» լրագրի, հետեւեալ կերպով արտայայտւում է։ 1) արեւմտեան Եւրոպական լրագրիչները ահապէս մեծամասնութիւնը պատասխանատուութիւնը խաղաղութեան եղծման համար պցում է Եւրոպայի վրա։ Անկուսկած է համարվում, որ Եւրոպայի անպատճառ կամեում էր պատերազմ և երկարատե քանակցութիւնները նրա կողմից կոմունիստ էին, որի նպատակն էր ժամանակ վատնելով զինաւորվելու համար։ 2) անպայման ցանկալի և անհրաժեշտ է համարվում, որ պատերազմը սահմանափակվի երկու կողմից կողմերի մէջ։ 3) գալով Ռուսաստանի կամ Եւրոպայի պատասխանատուութեան դիմումատեական յարաբերութիւնների խզման մասին, կարծիքները բաժանվել են։ Երբ մի կողմից, անգլիական լրագրիչներից շատերը, «Times»-ի հետ միասին, ապացուցանում են, որ խզման մէջ մեղաւոր է Ռուսաստանը, և ոչ Եւրոպայի, ցամաքային մամուլը ուրիշ կարծիք ունի։ Այդ հարցը չը պետք է շփոթել պատերազմի ընդհանուր պատասխանատուութեան հետ։ Եւրոպայի կարող էր պատերազմ ցանկանալ, բայց պետք է պատերազմ Ռուսաստանի պատասխանին և պատերազմ հրատարակել օրինական հիման վրա։ Որովհետեւ նա ընտրեց պրոպագանդան ուրիշ եղանակով, ուստի զբաղվում է բոլոր այն իրադրութիւններից և արտոնութիւններից, որոնք կցված են յարձակման ենթարկվող երկրի վիճակի հետ։ Այդպիսով, ցամաքային Եւրոպայի հասարակական կարծիքը Ռուսաստանի կողմն է։ Անգլիական լրագրիչները, որոնք արդարացնում են Եւրոպայի վրա զործողութեան եղանակը, հաստատում են, որ Եւրոպայի վրա զործողութեան յարաբերութիւնների խզման այն պատճառով, որ կորցրեց իր համբերութիւնը և ցանկութիւնը բանակցութիւնները շարունակելու համար։ 4) այն միտքը, թէ Հեռուոր-Արեւելքում կարող են բարդութիւններ առաջ գալ, հնարաւոր է համարվում մի քանի լրագրիչների կողմից, իբրեւ հեռուոր վտանգ։ Առաջին ժամանակներում պատերազմը կը սահմանափակվի, բայց նոյն իսկ այժմ մի քանի հիմքեր կան ենթադրելու, որ Անգլիայի և Միացեալ-Նահանգների չեզոքութիւնը որոշ աշտուրթիւն կունենայ։

Եւրոպայի մամուլի կարծիքը։ Եւրոպական զանազան ազգերի մամուլի արտայայտած կարծիքները հետզհետեւ հասնում են մեզ։ Արեւմտեան Եւրոպայի հասարակական կարծիքը եւկի է արդէն, ըստ «НОВОСТИ» լրագրի, հետեւեալ կերպով արտայայտւում է։ 1) արեւմտեան Եւրոպական լրագրիչները ահապէս մեծամասնութիւնը պատասխանատուութիւնը խաղաղութեան եղծման համար պցում է Եւրոպայի վրա։ Անկուսկած է համարվում, որ Եւրոպայի անպատճառ կամեում էր պատերազմ և երկարատե քանակցութիւնները նրա կողմից կոմունիստ էին, որի նպատակն էր ժամանակ վատնելով զինաւորվելու համար։ 2) անպայման ցանկալի և անհրաժեշտ է համարվում, որ պատերազմը սահմանափակվի երկու կողմից կողմերի մէջ։ 3) գալով Ռուսաստանի կամ Եւրոպայի պատասխանատուութեան դիմումատեական յարաբերութիւնների խզման մասին, կարծիքները բաժանվել են։ Երբ մի կողմից, անգլիական լրագրիչներից շատերը, «Times»-ի հետ միասին, ապացուցանում են, որ խզման մէջ մեղաւոր է Ռուսաստանը, և ոչ Եւրոպայի, ցամաքային մամուլը ուրիշ կարծիք ունի։ Այդ հարցը չը պետք է շփոթել պատերազմի ընդհանուր պատասխանատուութեան հետ։ Եւրոպայի կարող էր պատերազմ ցանկանալ, բայց պետք է պատերազմ Ռուսաստանի պատասխանին և պատերազմ հրատարակել օրինական հիման վրա։ Որովհետեւ նա ընտրեց պրոպագանդան ուրիշ եղանակով, ուստի զբաղվում է բոլոր այն իրադրութիւններից և արտոնութիւններից, որոնք կցված են յարձակման ենթարկվող երկրի վիճակի հետ։ Այդպիսով, ցամաքային Եւրոպայի հասարակական կարծիքը Ռուսաստանի կողմն է։ Անգլիական լրագրիչները, որոնք արդարացնում են Եւրոպայի վրա զործողութեան եղանակը, հաստատում են, որ Եւրոպայի վրա զործողութեան յարաբերութիւնների խզման այն պատճառով, որ կորցրեց իր համբերութիւնը և ցանկութիւնը բանակցութիւնները շարունակելու համար։ 4) այն միտքը, թէ Հեռուոր-Արեւելքում կարող են բարդութիւններ առաջ գալ, հնարաւոր է համարվում մի քանի լրագրիչների կողմից, իբրեւ հեռուոր վտանգ։ Առաջին ժամանակներում պատերազմը կը սահմանափակվի, բայց նոյն իսկ այժմ մի քանի հիմքեր կան ենթադրելու, որ Անգլիայի և Միացեալ-Նահանգների չեզոքութիւնը որոշ աշտուրթիւն կունենայ։

պետք է աշխատի ձեռք բերել տիրապետութիւն ծովի վրա, ուրիշ պետք է աշխատի թուրքացիները ռուսական նաւատորմը։ Եթէ Եւրոպայի այնպիսի իրականացնել այդ ծրագիրը, հաւանորէն, պատերազմական գրամայի հետեւալ գործողութիւնը կը լինի Պորտ-Արտուրի պաշարումը, որ կարող է մինչև մի աստիճան ինչնցիկ Սևաստոպոլի պաշարումը։ Բայց Պորտ-Արտուրը անառիկ է համարվում, զոնէ ծովի կողմից։ Եթէ ենթադրենք, որ պատերազմը նոյն իսկ ամենամիտաւոր կերպարանը ստանալ Եւրոպայի համար, դարձեալ նա անկարող կը լինի իրադրութիւն այդ ծրագիրը, որովհետեւ Միացեալ-Նահանգները և, որ ռուսները յետ նահանջին առանց կուրի, որպէս զի յաղթեն նրան ուժանպատակներով և շրտելով։ Ուրեմն իսկապէս պատերազմական խաղի իսկական նպատակը Կորէան է հանդիսանում, այսինքն ամենաշատը Եւրոպայից իրադրութիւնը կարող է լինի Կորէային։ Այդ դէպքում հարց է առկում, ինչի համար են Եւրոպայիցները կուրում, երբ առանց պատերազմի նրանց ապրել էին այն ամենը, ինչ որ նրանք կամենում էին ստանալ Կորէայում։

Եւրոպայի մամուլի կարծիքը։ Եւրոպական զանազան ազգերի մամուլի արտայայտած կարծիքները հետզհետեւ հասնում են մեզ։ Արեւմտեան Եւրոպայի հասարակական կարծիքը եւկի է արդէն, ըստ «НОВОСТИ» լրագրի, հետեւեալ կերպով արտայայտւում է։ 1) արեւմտեան Եւրոպական լրագրիչները ահապէս մեծամասնութիւնը պատասխանատուութիւնը խաղաղութեան եղծման համար պցում է Եւրոպայի վրա։ Անկուսկած է համարվում, որ Եւրոպայի անպատճառ կամեում էր պատերազմ և երկարատե քանակցութիւնները նրա կողմից կոմունիստ էին, որի նպատակն էր ժամանակ վատնելով զինաւորվելու համար։ 2) անպայման ցանկալի և անհրաժեշտ է համարվում, որ պատերազմը սահմանափակվի երկու կողմից կողմերի մէջ։ 3) գալով Ռուսաստանի կամ Եւրոպայի պատասխանատուութեան դիմումատեական յարաբերութիւնների խզման մասին, կարծիքները բաժանվել են։ Երբ մի կողմից, անգլիական լրագրիչներից շատերը, «Times»-ի հետ միասին, ապացուցանում են, որ խզման մէջ մեղաւոր է Ռուսաստանը, և ոչ Եւրոպայի, ցամաքային մամուլը ուրիշ կարծիք ունի։ Այդ հարցը չը պետք է շփոթել պատերազմի ընդհանուր պատասխանատուութեան հետ։ Եւրոպայի կարող էր պատերազմ ցանկանալ, բայց պետք է պատերազմ Ռուսաստանի պատասխանին և պատերազմ հրատարակել օրինական հիման վրա։ Որովհետեւ նա ընտրեց պրոպագանդան ուրիշ եղանակով, ուստի զբաղվում է բոլոր այն իրադրութիւններից և արտոնութիւններից, որոնք կցված են յարձակման ենթարկվող երկրի վիճակի հետ։ Այդպիսով, ցամաքային Եւրոպայի հասարակական կարծիքը Ռուսաստանի կողմն է։ Անգլիական լրագրիչները, որոնք արդարացնում են Եւրոպայի վրա զործողութեան եղանակը, հաստատում են, որ Եւրոպայի վրա զործողութեան յարաբերութիւնների խզման այն պատճառով, որ կորցրեց իր համբերութիւնը և ցանկութիւնը բանակցութիւնները շարունակելու համար։ 4) այն միտքը, թէ Հեռուոր-Արեւելքում կարող են բարդութիւններ առաջ գալ, հնարաւոր է համարվում մի քանի լրագրիչների կողմից, իբրեւ հեռուոր վտանգ։ Առաջին ժամանակներում պատերազմը կը սահմանափակվի, բայց նոյն իսկ այժմ մի քանի հիմքեր կան ենթադրելու, որ Անգլիայի և Միացեալ-Նահանգների չեզոքութիւնը որոշ աշտուրթիւն կունենայ։

Եւրոպայի մամուլի կարծիքը։ Եւրոպական զանազան ազգերի մամուլի արտայայտած կարծիքները հետզհետեւ հասնում են մեզ։ Արեւմտեան Եւրոպայի հասարակական կարծիքը եւկի է արդէն, ըստ «НОВОСТИ» լրագրի, հետեւեալ կերպով արտայայտւում է։ 1) արեւմտեան Եւրոպական լրագրիչները ահապէս մեծամասնութիւնը պատասխանատուութիւնը խաղաղութեան եղծման համար պցում է Եւրոպայի վրա։ Անկուսկած է համարվում, որ Եւրոպայի անպատճառ կամեում էր պատերազմ և երկարատե քանակցութիւնները նրա կողմից կոմունիստ էին, որի նպատակն էր ժամանակ վատնելով զինաւորվելու համար։ 2) անպայման ցանկալի և անհրաժեշտ է համարվում, որ պատերազմը սահմանափակվի երկու կողմից կողմերի մէջ։ 3) գալով Ռուսաստանի կամ Եւրոպայի պատասխանատուութեան դիմումատեական յարաբերութիւնների խզման մասին, կարծիքները բաժանվել են։ Երբ մի կողմից, անգլիական լրագրիչներից շատերը, «Times»-ի հետ միասին, ապացուցանում են, որ խզման մէջ մեղաւոր է Ռուսաստանը, և ոչ Եւրոպայի, ցամաքային մամուլը ուրիշ կարծիք ունի։ Այդ հարցը չը պետք է շփոթել պատերազմի ընդհանուր պատասխանատուութեան հետ։ Եւրոպայի կարող էր պատերազմ ցանկանալ, բայց պետք է պատերազմ Ռուսաստանի պատասխանին և պատերազմ հրատարակել օրինական հիման վրա։ Որովհետեւ նա ընտրեց պրոպագանդան ուրիշ եղանակով, ուստի զբաղվում է բոլոր այն իրադրութիւններից և արտոնութիւններից, որոնք կցված են յարձակման ենթարկվող երկրի վիճակի հետ։ Այդպիսով, ցամաքային Եւրոպայի հասարակական կարծիքը Ռուսաստանի կողմն է։ Անգլիական լրագրիչները, որոնք արդարացնում են Եւրոպայի վրա զործողութեան եղանակը, հաստատում են, որ Եւրոպայի վրա զործողութեան յարաբերութիւնների խզման այն պատճառով, որ կորցրեց իր համբերութիւնը և ցանկութիւնը բանակցութիւնները շարունակելու համար։ 4) այն միտքը, թէ Հեռուոր-Արեւելքում կարող են բարդութիւններ առաջ գալ, հնարաւոր է համարվում մի քանի լրագրիչների կողմից, իբրեւ հեռուոր վտանգ։ Առաջին ժամանակներում պատերազմը կը սահմանափակվի, բայց նոյն իսկ այժմ մի քանի հիմքեր կան ենթադրելու, որ Անգլիայի և Միացեալ-Նահանգների չեզոքութիւնը որոշ աշտուրթիւն կունենայ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

«Berliner Tageblatt»-ի յայտուած թղթակցիցը, որ նոր է վերադարձել Մակեդոնիայից, այն կարծիքն է յայտնում, թէ ապստամբութիւնը անպատճառ պետք է ընկնի, թէ Եւրոպական զործողութիւնը չի գտնի։ Նա համարում է մակեդոնական հարցը ոչ թէ քաղաքական, և ոչ ևս կրօնական, այլ լոկ անտեսանելի։ Եթէ—ասում է նա—քաղաքական գործակալները կարողանան փշիկ այն թիւքը խոշոր կայունութեան ուժերի ոչ, որոնց է պատկանում գրեթէ ամբողջ Մակեդոնիան և որոնք, իրանք պարտքի մէջ լինելով իրենց, ծծում են գլուխը ցանկից փրկելու հիւսիս, այն ժամանակ կարելի է յուսել, որ ապստամբութիւնը այնպիսի չի ընկնի։

Միացեալ-Նահանգների զաւթակցական պաշտի ծովային յանձնաժողովն ընդունեց ծովային միւսիստի ծրագիրը 1904 թիւ համար և կառավարիչ պաշտօնին դրած բաց թողնել շինելու համար մի նոր գրահանաւ 16,000 տոնն ընդհանուր խիւղի, երկու գրահանակ կը շինուի 13,000 տոնն ամեն մէկը և երեք արագընթաց կը շինուի 3,000-տոնն տոննով։

Թիւրքաց կառավարութիւնը ուզարիկ է իր բարձր պաշտօնականներից մէկին Մակեդոնիա գաղտնի հրահանգով, պատուիրելով բանակցել մակեդոնական կոմիտէների հետ և իմանալ, ինչ է նրանց պահանջները։ Եթէ այդ պահանջները ընդունելի կը լինեն, նա իրազօրութիւն ունի յայտնել սուլթանի կողմից զինուորի կոմիտէներին։ Դա զարձակ սուլթանի ծարպիկ խաղից մինչև, որով կամենում է խափանել բեֆօրմիների իրազօրութիւնը։

«ՄՇԱԿ» ՀՅՈՒՍԳԻՐՆԵՐԸ

ՌՈՒՍԱՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԻՅ
3 Կեանքային
ՊԵՏԱԿԱՆ ԶԵՆՈՒՄ
Հարգելով և հայրենասիրական նուէրները մասին։ Շարժանկից—քաղաքային խորհուրդը 1000 ռ., և տոտրաբուրժուար 4000 ռ., Երեսմիտարդից—5,000 ռ., Բաղայից—բոլորայի վաճառականները 25,000 ռ., Բաղայից—աւանդ (Բեսաւարիայի նահանգ)—գլխավորական հասարակութիւնը 100 ռ., Գործնոցից—քաղաքային խորհուրդը 4,000 ռ., Բաղայից, Բերսուկից, Զերնիգովից, Կիշինե-

կից, Գործնոցից, Բերսուկից, Պետրոպոլսկից, Թիֆլիսից, Խոփոփից, Կոփոփից, Կիշինեկից, Դաւիթիկից, Կոփոփից, Կիշինեկից և Մորանիկից հարգելով և հայրենասիրական ցոյցերի մասին։

ՄՈՍԿՎԱ. Այսօր Կազանի ճանապարհով ուղարկվեցին երկու բոսանի, որոնք կազմված են Հեռուոր Արեւելքի համար։ Ուղեկցում էին գեներալտեմ, քաղաքի ներկայացուցիչները։ Բաղաւարտուիւր գնացողներին նուէրից մի սրբի պատկեր։

ԶԵՆՈՒՄ. Երեկ արանգարներին հասարակութիւնը փառանդ մաղթանք կատարեց թաղաւոր Կայսրին առողջութիւն և զինուորներին յաղթութիւն շնորհելու համար։

ԲԵՎԵԼ. Բաղաւարտական կտորների գործարանում կրօնական գրողների դահլիճում անգլիկ թեոլոգներին ներկայութեամբ կարգացվեց Բաղաւարտական Մանիֆէստը, ճառ խօսվեց, յաղթանք կատարվեց և բաժանվեցին գեներալ Բոգդանովիչի հայրենասիրական դրոշմները։ Բանտերների հայրենասիրական ոգևորութիւնը շատ մեծ է։ Բանտերները վճռեցին օրավարձից անսակաւ մի մաս յատկացնել Կարմիր խաչին։ Երեկ ուղի ընկած երկու բոսանիներին կայսրաններում ժողովուրդի բազմութիւնը գիմաւորում էր հիմնը երգելով և «ուրա» կոչելով։ Կրօնաւարտական համայնքի Կարմիր խաչի հոգաբարձութիւնը ամեն մի զինուորի մի կաշիք պաշտօնակ տուեց, որի մէջ գրված էին վերապաշտեան ամեն նախահրաժեշտ միջոցները, մի քանի բաց նամակներ, մատիտ, տետրեր և թիւք։

ՇՈՒՇԻ. Այստեղ փոխադարձ վարկի ընկերութիւնը սկսեց իր գործողութիւնը։

ԱՄՍՏԵՐԴԱՄ. Հոլանդական Դանիան ստորագրեցին մի դաշնագիր, որի համաձայն այդ երկու պետութիւնների մէջ ծագած բոլոր թիւրխմայութիւնները կը յանձնվեն Հաագայի միջնորդ դատարանի վճին։

ՆԻԻ-ԵՕԲԿ. (Բէյութ. գործ.) Մեռաւ Սենատոր Մարի Լանան։

ՏՈԿԻՕ. Ռուսները կենտրոնացնում են 37,000 զօր Ծըն-Հուան-Չինում, որը պետք է ծառայի իբր գլխաւոր ամրացրած կէտ Եալու գետի մանջուրական ափի վրա։

ԼՈՆԴՈՆ. (Բէյութ. գործ.) Դուրս եկաւ կապոյտ գիրքը Ռուսաստանի Մանիֆէստին և Նիւ-Չուան գրաւելու մասին, փաստաթղթերից երեւում է, որ Ռուսական զեպանը Լանուգունին ներկայացրել է յայտարարութիւն, որ Ռուսաստանը չէ ցանկանում խանգով օտար պետութիւնների գոյութիւն ունեցող դաշնագրային իրաւունքների մէջ Մանիֆէստում, բայց բոլորովին բնական է, որ Ռուսաստանը ցանկանում է պաշտպանել իր Էսական շահերը, Ի թիւս որոց և երկրաթուղային գիծը։ Ռուսաստանը շատ անգամ փորձեց Զինատանին հետ համաձայնութիւն կայացնել և շատ ցաւալի է, որ Զինատանին անպարտ վարձուեց և Մանիֆէստում գոյութիւն ունեցող կարգը ոչնչացնում են ձեռնարկված փորձերը։ Լանուգունը բաւականացաւ այդ յայտարարութեամբ։

ԼՈՆԴՈՆ. (Բէյութ. գործ.) Լոյդի գործակալութիւնը հաղորդում է, որ Եւրոպայիցներին բռնած «Մանիֆէստ» նաւը ժամանեց Սաւեթ, Նաքաւալիկի վտար։

ՆԻԻ-ԶՈՒՄ. (Բէյութ. գործ.) 50 Եւրոպայիցներ, որ ուղևորվում էին Տեյն-Յոյն, բռնվել են մանջուրական երկաթուղու վրա և բերվել են Պորտ-Արտուր։

ԿՐՕՆՇՏԱՆ. Այսօր փառաւոր հանդեսով ճանապարհ գրինաւահանգստի գլխաւոր հրամանատար վիցէ ադմիրալ Մակարովին, որ ուղևորվում է Հեռուոր Արեւելք։

ՍՈՒՅԻ. Ռուս կառավարութիւնը յայտնեց քաղաք կառավարութեանը թէ՛ չը նայելով Արեւելքան Ասիայում ծագած զեպարութիւններին, ինքը պետք է պնդէ բեֆօրմիներն իրազօրելու վրա։ Ռուս կառավարութիւնը թոյլ չի տալ, որ նախադժաւ բեֆօրմիները ոչնչացվին կամ փոփոխութեան ենթարկվին։ Մի և նոյն ըրմանգալութեամբ յայտարարութիւն ատացվեց նաև Աւստրո-Ունգարական կառավարութիւնից։

